

**«Ўзаэронавигация» Маркази Давлат Унитар Корхонасининг
 Бизнес-режасини бажарилиши тўғрисида
 ХИСОБОТ
 хисобот даври: 2022 йил январь – март**

1. Ишлаб чиқариш қуввати

«Ўзаэронавигация» Маркази Давлат Унитар Корхонасининг асосий ишлаб чиқариш кўрсаткичи бу ҳаво кемаларига аэронавигацион хизматларини кўрсатишдан иборатдир:

Прогноз – **31 686** та Ҳаво Кемаси

Факт – **28 369** та Ҳаво Кемаси

Бажарилмаслик – **10%**

Бажарилмаслик сабаби: қуйидагилар муносабати билан учиш / кўнишни таъминлашда ҳаво кемаларига аэронавигацион хизмат кўрсатиш бўйича хизматларни камайиши:

- карантин чекловлари билан (пандемия «COVID-19») мунтазам рейслар тўлиқ тикланмаганлиги, кўплаб давлатларнинг чегаралари ёпиклиги, туризмни йўқлиги;

- санкцияларнинг таъсири - Россия авиакомпанияларининг Ўзбекистон Республикаси аэропортларига парвозларини деярли тўхтатилганлиги.

2. Пул кўринишида ишлаб чиқариш ҳажми

Кўрсаткичлари	Прогноз (минг. сўм)	Факт (минг. сўм)	Оғишлар (%)
Жами ишлаб чиқариш ҳажми, шу жумладан	82 606 000	87 215 168	106
Ҳаво кемаларига аэронавигацион хизматни тақдим этилиши	81 106 000	84 605 900	104
Ўзга хизматлар	1 500 000	2 609 268	174

3. Молиявий кўрсаткичлар

Кўрсаткичлари	Прогноз (минг. сўм)	Факт (минг. сўм)	Оғишлар (%)
Жами даромад, шу жумладан	90 356 000	111 484 335	123
Соф даромад	82 606 000	87 215 168	106
Асосий фаолиятдан ўзга даромадлар	250 000	374 339	150
Молиявий фаолиятдан олинган даромадлар	7 500 000	23 894 828	319
Таннарх	38 182 000	39 248 570	103
Жами давр харажатлари, шу жумладан	15 100 000	13 401 233	89
Амалга ошириш бўйича харажатлари	322 000	0	0

Кўрсаткичлари	Прогноз (минг. сўм)	Факт (минг. сўм)	Оғишлар (%)
Маъмурий харажатлар	1 335 000	2 061 706	154
Ўзга операцион харажатлар	13 443 000	11 339 437	84
Молиявий фаолият бўйича харажатлар	16 300 000	21 617 613	133
Соф фойда / зарар	20 134 000	35 179 512	175

Хизматларни сотишдан олинган соф даромад прогнозга нисбатан **23%** га ошди. Авиацион қатнови аста-секин ўсиб бормоқда. Бироқ, мунтазам рейслар тикланмаган, юк ташиш ва чартер рейслари бажарилмоқда. 2022 март ойида санкцияларни жорий этилиши билан, Россия авиакомпанияларининг парвозлари сезиларли даражада камайди, бу эса учиш/қўнишни таъминлаш вақтида аэронавигация хизматлари учун даромадларнинг сезиларли пасайишига олиб келди.

Таннарх, прогнозга нисбатан **3%** га ошди.

Даврларнинг харажатлари прогнозга нисбатан **11%** га камайди.

Молиявий фаолият бўйича харажатлар моддаси **33%** га ошди.

Соф молиявий натижа режалаштирилган натижага нисбатан **75%** га ошди.

4. Солиқлар

Кўрсаткичлар	Прогноз (минг. сўм)	Факт (минг. сўм)	Оғишлар (%)
Жами солиқлар ва бюджетга мажбурий тўловлар, шу жумладан:	9 463 000	11 828 954	125
Даромад солиғи	640 000	2 037 407	318
ҚҚС	- 485 000	- 777 523	160
Акциз	-	-	-
ЕСП	4 500 000	4 573 443	102
Ер ости бойликларидан фойдаланганлик учун солиқ	-	-	-
Бошқалар	4 806 000	5 995 627	125

Кўшилган қиймат солиғининг салбий қиймати (ҚҚС): Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 263-моддасига мувофиқ, халқаро ташиш билан боғлиқ хизматларга солиқ солиш нол ставка бўйича амалга оширилади. Шунга кўра, ҚҚС бюджетдан қайтарилиши кераклиги юзага келади, яъни ҚҚС суммаси, ҳисобга қабул қилинадигани, хизматларни сотишдан олиннадиган ҚҚС миқдоридан юқоридир.

5. Соф фойдани тақсимлаш

Номланиши	Прогноз (минг. сўм)	Факт (минг. сўм)	Оғишлар (%)
Соф фойда	20 134 000	35 179 512	175
Жами дивидендлар тўловига,	0	0	0

Номланиши	Прогноз (минг. сўм)	Факт (минг. сўм)	Оғишлар (%)
шу жумладан:			
Давлат улуши бўйича	0	0	0
Улардан тўлангани	0	0	0
Захира фондига	0	0	0
Корхонани ривожлантиришга	0	0	0
Бошқалар	0	0	0

Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 30 декабрдаги “2022-йил учун Ўзбекистон Республикасининг давлат бюджети тўғрисида”ги ЎРҚ-742-сонли Қонунини 12-моддасига мувофиқ давлат корхоналари ва давлат улуши мавжуд бўлган юридик шахслар 2022 йилнинг 01 июлига қадар соф фойдадан 50 фоиз миқдоридан кам бўлмаган ажратмаларни ва давлат улуши бўйича дивидендларни тегишли Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетига 2022 йилнинг 1 сентябридан кечиктирмай ўтказди.

2021 йил якунларига кўра соф молиявий натижа 96 96 892,8 млн. сўмни ташкил этади.

6. Қарздорлик

Номланиши	Ҳисобот даври бошига (минг. сўм)	Режа (минг. сўм)	Ҳисобот даври охирига (минг. сўм)	Улардан муддати ўтган (минг. сўм)
Дебиторлик қарздорлиги	100 253 956	81 692 000	106 273 868	567 989
Кредиторлик қарздорлиги	17 950 038	17 517 000	16 097 569	-

Муддати ўтган дебиторлик қарзлари Ўзбекистон Республикаси ҳаво ҳудудида транзит рейсларини амалга оширувчи хорижий авиакомпанияларга кўрсатилган аэронавигацион хизматлари учун, тўловларини тўламаганлиги натижасида юзага келди.

Кўрсатилган хизматлар учун тушумларнинг олинмаслиги авиакомпанияларнинг банкротлиги, Авиакомпания эксплуатанти Сертификатидан маҳрум қилиниши, ҳаво кемаларининг лизинг шартномасини тугаши, авиакомпаниянинг парвозлар географиясининг ўзгариши ва авиаофатлари билан боғлиқ.

Кредиторлик қарзларининг ўсиши (режага нисбатан) «Ўзаэронавигация» Маркази ДУК томонидан ташқи қарз мажбуриятларини тўлаш учун ссудани олинishi билан боғлиқ. Корхона муддати ўтган кредиторлик қарзига эга эмас.

7. Ташқи қарз

минг-АҚШ доллари

Номланиши	(01.01.2022й.) даври бошланишига қолдиқ	Олинди	Қайтарилди	(01.04.2022й.) даври охирига қолдиқ
Корхонанинг ташқи қарзи, шу жумладан:	25 870	-	-	25 870
Далат қафолати остида	25 870	-	-	25 870
Далат қафолатисиз, шу жумладан:	-	-	-	-
Бўйсунувчи ташкилотлар қафолати	-	-	-	-
Корхонани ўз қафолати остида	-	-	-	-
Ўзга ташкилотларнинг қафолати	-	-	-	-

Корхона Самарқанд, Бухоро, Урганч аэропортлари ҳаво кемалари парвозларини таъминлаш радиотехника асбоб-ускуналарини модернизация қилинишига «Ўзбекистон ҳаво йўллари» МАК ва «Аления Маркони Системз» (Италия) ўртасида тузилган, контракт бўйича кредит мажбуриятларига эга. Контрактни молиялаштириш ҳукумат қафолати остида ўтказилган: Ўзбекистон Республикаси Молия Вазирлигининг 17.12.1996 йилдаги UZB-P3 ва 14.12.1996 йилдаги UZB-P5 ва JBIC (Япония) банки контрактлари. Ускуналар 2000 йилда ишга туширилган.

Кредит муддатини кечиктирилиши 2006 йил 20 декабргача берилган эди.

Кредит бўйича ҳисоб-китоблар тўловлар жадваллари бўйича 2026 ва 2029 йилларгача (июнь ва декабрда) амалга оширилади.

8. Корхонанинг ташқи савдо ва ташқи молиявий фаолияти

Кўрсаткичлари	Прогноз (минг. АҚШ доллари)	Факт (минг. АҚШ доллари)	Оғиш (%)
Экспорт ҳажми	6 300	6 411	102
Импорт ҳажми	947	831	88
Савдо баланси (экспорт ва импорт ўртасидаги фарк)	5 353	5 580	104
Валюта талаби	0	0	-

9. Самарадорликнинг асосий кўрсаткичлари:

9.1. Асосий кўрсаткичлар

«Давлат улуши бўлган акциядорлик жамиятлари ва бошқа хўжалик юритувчи субъектлар фаолияти самарадорлигини баҳолаш мезонларини жорий этиш тўғрисида»ги Низом (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 28 июлдаги 207-сон Қарорининг 1-сонли Иловаси) ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 9 декабрдаги «Давлат иштирокидаги корхоналар ижро этувчи органи фаолияти самарадорлигини баҳолаш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 775-сон Қарорининг Иловасига мувофиқ, «Ўзаэронавигация» Маркази Давлат Унитар Корхонасида корхона самарадорлигининг асосий фаолият кўрсаткичлари ишлаб чиқилган.

№	Кўрсаткичлар	Меъёр	Солиштирма миқдор (%)	Прогноз	Факт	Бажарилиш фонзи (%)	КПЭ C*F/100
	А	В	С	Д	Е	Ғ	Г
1.	Сотишдан тушган соф тушум прогнозини амалга бажарилиши (минг сўм)	-	15	82 606 371	87 215 168	105,58	15,84
2.	Соф фойда прогнозини бажарилиши (минг сўм)	-	15	20 132 947	35 179 512	174,74	26,21
3.	Активларнинг рентабеллиги	> 0,05	8	0,04	0,07	175,0	14,0
4.	Ишлаб чиқариш куввати коэффициентидан фойдаланиш	> 0,05	8	1	0,9	90,0	7,2
5.	Қоплама коэффициенти (тўлов қобилияти)	>0,2	13	9,8	10,0	102,04	13,27
6.	Молиявий мустақиллик коэффициенти	>1	13	17,32	19,0	109,7	14,26
7.	Экспорт параметрларининг бажарилиш кўрсаткичи (белгиланган вазифага % билан)	-	15	6 300	6 411	101,76	15,26
8.	Хорижий валютанинг мустақиллик коэффициенти	<1	13	0,15	0,13	86,41	11,23
	Жами:		100,00				117,27

9.1.1. Амалга оширишдан соф тушум прогнозини бажариш (минг.сум) – корхонанинг молиявий ҳолатини тавсифлайди, сотиш ҳажмини, ишлаб чиқарилган маҳсулотларни сотишдан олинган пул миқдорини, кўрсатилган хизматларни, бажарилган ишларни кўрсатади. Кўрсаткични динамикада ва бизнес-режа билан таққослашда кўриб чиқиш мақсадга мувофиқ.

9.1.2. **Соф даромад прогнозини бажариш (зарар)** (минг.сум) - ташкилот фаолиятининг натижасини кўрсатади ва ушбу турдаги фаолиятни амалга ошириш қанчалик фойдали эканлигини кўрсатади. Кўрсаткични динамикада ва бизнес-режа билан таққослашда кўриб чиқиш мақсадга мувофиқ.

9.1.3. **Активлар рентабеллиги (%)** - ташкилотнинг молиявий ва иқтисодий фаолиятининг рентабеллиги (зарарли) даражасини кўрсатади. Агар ҳисобот даврида рентабеллик коэффицентлари: нолдан (минус кўрсаткичидан) пастроқ бўлса, ташкилот фойдасиз деб ҳисобланади; 0,05 дан паст қийматга эга бўлса, ташкилот кам даромадли ҳисобланади (монополист корхоналар бундан мустасно).

9.1.4. **Ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш коэффиенти** - корхонанинг ишлаб чиқариш қувватларини юклаб олиш даражасини тавсифлайди, бу маҳсулотнинг ҳақиқий ҳажмини энг юқори даражага (ижарага олинган ва консерваланган қувватларни ҳисобга олмаган ҳолда) нисбати сифатида ифодаланади. Агар ҳисобот даврида ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш коэффиенти 0,5 ёки ўрта тармоқдан паст бўлса, унда ушбу ташкилот ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишнинг паст даражасига эга.

9.1.5. **Қоплам коэффиенти (тўлов қобилияти)** - ташкилотнинг қисқа муддатли мажбуриятларининг тўлов имкониятларини кўрсатади, фақатгина қарздорлар билан ўз вақтида ҳисоб-китоблар ва тайёр маҳсулотни қулай сотиш билан эмас, балки жорий (айланма) активларнинг бошқа элементлари билан баҳоланади. Ушбу коэффицентнинг энг кам қиймати – 0,2. Ҳисобот даврининг охирида тўлов қобилияти коэффиенти 1,25 дан паст бўлса, ушбу кўрсаткич бўйича ташкилот тўловга лаёқатсиз ҳисобланади. Коэффицентнинг пасайиши ташкилотнинг тўлов имкониятларини камайтиришни кўрсатади.

9.1.6. **Молиявий мустақиллик коэффиенти** - қисқа муддатли қарз маблағларининг ўз манбалари билан қайтарилиши таъминланганлик даражасини белгилайди. Агар ҳисобот даврининг охирида ўз ва қисқа муддатли қарз маблағларининг коэффицент нисбати 1 дан кам бўлса, бу ташкилотнинг молиявий хавфининг мавжудлигини кўрсатади. Коэффицентнинг пасайиши ташкилотнинг молиявий хавфини оширади.

9.1.7. **Экспорт параметрларини бажариш кўрсаткичи** (белгиланган вазифага нисбатан %да) - мақсадли кўрсаткич (прогноз) тегишли давлат дастури ёки корхонанинг ваколатли бошқарув органи томонидан белгиланади.

9.1.8. **Чет эл валютасидан мустақиллик коэффиенти** – импорт ва экспорт нисбати. Импорт қилинадиган товарлар учун тўловлар товарлар экспорти билан қопланганлиги даражаси. Агар қиймат 1 дан кам бўлса – ижобий, 1 дан ортиқ бўлса, у салбий бўлади.

Барча асосий кўрсаткичлар бўйича корхона белгиланган меъёрлар доирасида ишламоқда.

9.2. Қўшимча кўрсаткичлар

№	Кўрсаткичлар	Меъёр	Солиштирма миқдор (%)	Прогноз	Факт	Бажарилиш фоизи (%)	КПЭ C*F/100
	A	B	C	D	E	F	G
1.	Фоизлар, солиқлар ва амортизация олдидан фойда (ЕБИТ)		30	29 560 454	38 908 720	131,62	39,49
2.	Даромадлар ва харажатлар нисбати (CIR)		15	0,65	0,6	92,31	13,85
3.	Мутлақ ликвидлик коэффиценти	< 0,2	20	4,2	2,0	47,62	9,52
4.	Кредиторлик қарздорлиги айланмаси	< 90	5	18	18	100	5,0
5.	Дебиторлик қарздорлиги айланмаси	< 90	5	98	107	91,59	4,58
6.	Ходимларни ўқитиш харажатлари ҳар бир ходим учун ҳисоб-китоб қилиш		10	1 166	696	59,69	5,97
7.	Кадрлар алмашинуви коэффиценти		7	-	1	-	-
8.	Энергия самарадорлиги		8	0,02	0,02	100	8
	Жами:		100,00				86,41

9.2.1. **Фоизлар, солиқлар ва амортизация олдидан фойда (ЕБИТ).** Халқаро молиявий ҳисобот стандартлари бўйича ҳисоботларни чоп этишга ўтишдан кейин тўлдирилади. Ташкилотга қарз юкининг кўрсаткичи, унинг соф пул оқими билан кредиторларга қарзини тўлаш қобилиятини тавсифлайди. Умуман олганда, қиймат қанчалик баланд бўлса, ташкилот яхши ишлайди.

9.2.2. **Даромадлар ва харажатлар нисбати (CIR).** Халқаро молиявий ҳисобот стандартлари бўйича ҳисоботларни чоп этишга ўтишдан кейин тўлдирилади. Даромад билан боғлиқ операцион харажатлар (савдо харажатлари, савдо ва бошқарув харажатларини ўз ичига олган) нисбатларини билдиради. Умуман олганда, қиймат қанчалик паст бўлса, ташкилот яхши ишлайди.

9.2.3. **Мутлақ ликвидлик коэффиценти** - Кўрсаткич ташкилот ликвидлигининг энг қатъий мезонидир ва агар керак бўлса, қисқа муддатли

қарз мажбуриятларининг қайси қисмини дарҳол тўлаш мумкинлигини кўрсатади. Норматив 0,2 дан кам эмас.

9.2.4. **Кредиторлик қарздорлиги айланмаси** (кунларда) - ушбу коэффициент ташкилотнинг кредиторлик қарзининг ўртача қийматини қанча кунга тўлашини кўрсатади. Юқори қиймат ташкилотга ҳозирги фаолиятни шартли равишда бепул молиялаштириш манбаи сифатида тўланмаган қарзлар кредиторлик қолдиғига эга бўлиш имконини беради.

9.2.5. **Дебиторлик қарздорлиги айланмаси** (кунларда) - ташкилотнинг дебиторлик қарзларини тўлаш тезлигини, ташкилот ўз мижозларидан сотилган товарлар (ишлар, хизматлар) учун тўловни қанчалик тез қабул қилишини ўлчайди. Умуман олганда, қиймат қанчалик паст бўлса, яъни тезроқ харидорлар ўз қарзларини тўлайдилар, бу ташкилот учун яхшироқдир.

9.2.6. **Ходимларни ўқитиш харажатлари** (ҳар бир ходим учун ҳисоб-китоб қилиш) - ходимларни ўқитиш харажатларининг ходимларнинг ўртача сонига нисбатларини баҳолаш орқали самарадорликни тавсифлайди.

9.2.7. **Кадрлар алмашинуви коэффициенти** - ташкилот ходимларининг сони қанчалик камайганлигини кўрсатади.

9.2.8. **Энергия самарадорлиги** (ишлаб чиқариш харажатлари таркибида энергия харажатларининг улуши) - энергия самарадорлигини энергия харажатлари ва ишлаб чиқариш харажатлари нисбати билан тавсифлайди.

10. “Ўзаэронавигация” Маркази ДУК инвестицион лойиҳалари

“Ўзаэронавигация” Маркази ДУКнинг инвестицион лойиҳалари Ўзбекистон Республикаси инвестиция лойиҳаларига киритилмаган.

минг АҚШ доллари

Инвестицион лойиҳалар номи	Инвестиция ҳажми	Молиялаштириш манбалари		1 чорак		
		Қорхонанинг ўз маблағлари	Ташқи манбалар	режа	факт	%
Тошкент аэропорти аэродроми учун ILS/DME қўниш тизими/дальномер ускунасини (2 та комплект) масофани аниқловчи радиомаёқли қўниш тизимини сотиб олиш, ўрнатиш ва монтаж қилиш бўйича Қурилиш Монтаж Ишларини бажариш (2019-2022й.й.)	1 328	1 328	-	435	0	0
Самарқанд шаҳри аэропортида ҳаво кемалари парвозларини радиотехника ускуналари билан таъминлаш ускуналарини реконструкция қилиш (2019 - 2022 й.й.)	12 196	12 196	-	241	231	96

Инвестицион лойиҳалар номи	Инвестиция хажми	Молиялаштириш манбалари		1 чорак		
		Корхонанинг ўз маблағлари	Ташқи манбалар	режа	факт	%
Термиз шаҳри аэропортида ҳаво кемалари парвозларини радиотехника ускуналари билан таъминлаш ускуналарини реконструкция қилиш (2022 - 2023 й.й.)	9 247	9 247	-	162	-	-
Тошкент аэропорти аэродроми учун ВРЛ иккиламчи радиолокатор ускунасини сотиб олиш, ўрнатиш ва монтаж қилиш бўйича Қурилиш-Монтаж Ишларини бажариш (2022-2023й.й.)	1 500	1 500	-	0	0	0
Ҳаводаги Ҳаракатни Бошқариш Автоматлаштирилган Тизими Тошкент Марказида овозли диспетчерлик алоқа тизими ускуналарини ва радиоалоқа ускуналарини сотиб олиш, ўрнатиш (2022-2023й.й.)	2 000	2 000	-	0	0	0
Наманган аэропорти аэродроми учун ILS/DME қўниш тизими/дальномер ускунасини (2 та комплект) масофани аниқловчи радиомаёқли қўниш тизимини сотиб олиш, ўрнатиш ва монтаж қилиш бўйича Қурилиш-Монтаж Ишларини бажариш (2022й.)	760	760	-	156	0	0

Корхонанинг инвестиция лойиҳалари ҳаво кемаларида парвозлар хавфсизлигини таъминлашга ва Ўзбекистон Республикаси аэродромларига қўнишга қаратилган.

Маълумот учун: “Ўзаэронавигация” Маркази ДУКнинг Бизнес-режаси бўйича Маълумот очиқ ва Давлат активларини бошқариш бўйича агентликнинг сайтида <https://kpi.davaktiv.uz/business> жойлаштирилган.

Директор

Д.И. Джумаев

МИБ Бошлиғи

Н.А.Ананова

Ижрочи. ЎАНМ РИБ Бошлиғи
Е.А.Шишмакова
Тлф. (78) 140 27 55